

Н. М. Євдокимова,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» (м. Київ)

ПОГЛИБЛЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ ТРЕНІНГ-ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальність. Досягнення підприємством бажаної результативності за умов загострення конкурентної боротьби й вичерпаності у багатьох випадках традиційних джерел конкурентних переваг залежить від використання інструментів бізнес-аналітики. Це обумовлено принаймні кількома обставинами, а саме:

- по-перше, значно зросла і продовжує стрімко зростати кількість інформації, яка використовується в процесі розробки управлінських рішень;
- по-друге, істотно урізноманітись структура інформації, котра необхідна для розуміння складних і динамічних явищ бізнес-середовища; доступ до неї та обробка займають усе більше часу;
- по-третє, відчутно збільшилась економічна вагомість своєчасного й оперативного доступу до інформації не лише керівників підприємства, а й операційних працівників; змога отримати негайні відповіді на критичні запитання стають ключовими факторами успіху на ринку.

Однак більшість підприємств недостатньо використовують у своїй діяльності інформаційно-аналітичні системи, а ті, що користуються ними, витрачаючи на їх придбання доволі великі кошти, роблять це без належних знань і продовжують працювати з інформацією низької якості. Для подолання так званої «когнітивної недостатності» потрібні комплексні рішення, з якими здатна справитись тільки глибинна аналітика. На думку фахівців, реальною причиною невдалих проєктів побудови інформаційно-аналітичних систем в організаціях є кадрова проблема.

Постановка завдання. Маємо за мету висвітлити наше уявлення про методологічні підходи щодо формування системи аналітичних компетенцій фахівця з економіки підприємства, які сприяли б налаштуванню систем бізнес-аналітики у вітчизняному підприємстві.

Результати дослідження. Проблема ефективності систем управління інформацією у контексті підтримки бізнесу своїм корінням сягає у розподілення світів бізнесу та ІТ. Спостерігається навіть деяка розбіжність у термінології стосовно бізнес-аналітики, яка

була започаткована не зовсім точним перекладом терміну «Business Intelligence» (BI). В англійській мові слово «intelligence» є багатозначним — від «здатність розпізнавати й розуміти» до «розвідка, розвідувальні дані» та деякі ін. В одному з перших і, на наш погляд, доволі предметних визначень, яке відбулось у кінці вісімдесятих років минулого століття, бізнес-аналітика пояснювалась як користувальноцентричний процес, який включає доступ і дослідження інформації, її аналіз, а також відпрацювання інтуїції й розуміння, котрі ведуть до поліпшеного та неформального прийняття рішень [1]. Однак у подальших уточненнях предметне поле бізнес-аналітики не виправдано, на наш погляд, звузилось, і зазначений термін стали сприймати як інструмент для аналізу даних, як інформаційні технології збирання й обробки даних та забезпечення доступу бізнес-користувачів до знань [2]. Відтак стала поглиблюватись «прірва» між бізнес-користувачами й IT-спеціалістами. Для її подолання потрібно налагодити повне взаєморозуміння між бізнесом і IT. Іншими словами, бізнес-користувачі повинні мати чітке уявлення про можливості IT-систем з тим, щоб розуміти, що саме вони можуть отримати від них. У свою чергу, IT-спеціалісти мають орієнтуватися в питаннях бізнесу, щоб бути здатними надавати релевантну інформацію. На думку знаного фахівця з BI Джона Пейджа, важливу роль у BI-команді на підприємстві мають відігравати нині аналітики-посередники, які знають можливості IT-систем і розуміють потреби бізнесу та долучені до розробки стратегій [3]. Формування професійних компетентностей таких фахівців може відбуватись на основі кваліфікаційної моделі економіста підприємства з поглибленою аналітичною підготовкою. Кафедрою стратегії підприємств розроблено спеціальний пакет вибіркових дисциплін під загальною назвою «Бізнес-аналітика», метою якого є набуття студентами аналітичних компетентностей, затребуваних практикою. Особливістю цього пакету є його постановка й реалізація силами кількох кафедр, з-поміж навчальних дисциплін яких переважають тренінг-курси, які базуються на використанні сучасних IT-технологій. Такий підхід дозволяє досягти комплементарності у спільній майбутній професійній діяльності представників бізнесу й IT-технологій і підвищити ефективність управлінських рішень на підприємстві загалом.

Висновки. Зростаюча складність аналізу безперервно зростаючого обсягу інформації, яка буквально обвалюється на підприємство, зумовлена новизною і різноманітністю її форматів, які в своїй більшості погано зрозумілі тим, для кого призначені аналітичні результати. За таких умов постановка задач BI має відбуватись через

чіткє формулювання бізнес-запитів згідно стратегічних пріоритетів. Фахівцями, котрі здатні виконувати цю важливу місію, мають стати економісти підприємств з поглибленою аналітичною підготовкою. Подальші розвідки у цій галузі повинні бути спрямовані на подальші дослідження можливостей міждисциплінарних підходів у формуванні як змісту навчальних дисциплін, так і системи компетенцій, які ними створюються.

Литература

1. *Лун Ханс Петер*. Информационные технологии, ВІ [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://sites.google.com/site/upravlenieznaniami/tehnologii-upravlenia-znaniami/bi-te>
2. *Черняк Леонид*. Две стороны одной медали // Открытые системы. — № 9.— 2009 [Електронний ресурс] — Режим доступу: www.osp.ru/os/2009/09/10936895/
3. *Джон Пейдж*. Бизнес-аналитика: повышение эффективности бизнеса и успешности компании. Интервью [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.management.com.ua/interview/int244.html>

О. В. Криворучкіна,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» (м. Київ)

ЦІННІСНО-МОТИВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Тренінгові технології при вивченні економічних дисциплін у вищій школі спрямовані на розвиток інтуїції, формування навичок приймати новаторські рішення у стандартних і нестандартних ситуаціях, генерувати ідеї, оперативно реагувати на зміни умов господарювання. При цьому ми акцентуємо увагу на тому, що професійний розвиток є невіддільним від особистісного [1, с. 191]. Саме зрілість особистості є визначальною умовою та головним компонентом успішного професійного становлення.

З огляду на це, основними завданнями тренінгових технологій є мотивування та формування позитивного ставлення до майбутньої професійної діяльності, що пов'язане з необхідністю сформувати в учасників тренінгу бажання засвоїти нову сферу економічних знань, побачити в ній смисл для себе, усвідомити її